

CONCURSUL NAȚIONAL Icoana ortodoxă – lumina credinței

Ediția a X-a: 1 martie – 1 septembrie 2021

ICOANĂ PE LEMN ♦ POMELNIC PE LEMN
PROIECT PENTRU CRUCE FUNERARĂ

EVENTIMENTE:

1 septembrie 2021 | Palatul Patriarhiei, Sala *Europa Christiana* | Premiera câștigătorilor și vernisajul expoziției
14 septembrie 2021 | Muzeul Național al Satului *Dimitrie Gusti* din București | Vernisajul expoziției

Informații despre concurs: www.patriarhia.ro | www.facebook.com/IcoanaOrtodoxa

I. Introducere

Concursul Național *Icoana ortodoxă – lumina credinței*, ediția a X-a, 2021 este organizat cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, de către Sectorul Cultură și Patrimoniu Religios, Componenta Patrimoniu Religios și Sectorul Teologic-Educațional ale Patriarhiei Române, în perioada 1 martie – 1 septembrie 2021 și se înscrie între manifestările dedicate anului 2021, declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române *An omagial al pastorației românilor din afara României și An comemorativ al celor adormiți în Domnul; valoarea liturgică și culturală a cimitirelor.*

II. Descrierea concursului

1. Obiective

Obiectivul general al Concursului Național *Icoana ortodoxă – lumina credinței* este păstrarea tradițiilor religioase și culturale, prin punerea în valoare a talentelor în pictura bisericească.

Obiectivele specifice ale ediției a X-a a concursului sunt:

- să promoveze arta bisericească autentică și pictorii iconari cu o abordare plastică și vizuală cât mai originală;
- să evidențieze rolul artei bisericești în pastorația românilor din afara României;
- să realizeze un catalog al expoziției cu cele mai reprezentative icoane din concurs;
- să faciliteze accesul credincioșilor la cumpărarea icoanelor și obiectelor canonice și reprezentative pentru arta bisericească românească.

Premiera câștigătorilor Concursului Național *Icoana ortodoxă – lumina credinței*, ediția a IX-a

2. Secțiuni

Concursul cuprinde **trei secțiuni**:

A. Icoană pe lemn – format la alegere; latura de maximum 80 cm; concurenții vor reprezenta sfinți români cu misiune creștină în diaspora, precum: Sfântul Cuvios Dionisie Exiguul (1 septembrie); Sfântul Cuvios Mărturisitor Visarion, Sfântul Mucenic Oprea, Sfinții Preoți Mărturisitori

Ioan din Galeș și Moise Măcinic din Sibiel (21 octombrie); Sfântul Ierarh Dosoftei, mitropolitul Moldovei (13 decembrie); Sfântul Ierarh Petru Movilă, mitropolitul Kievului (22 decembrie); Sfântul Cuvios Antipa de la Calapodești (10 ianuarie); Sfinții Cuvioși Ioan Casian și Gherman, din Dobrogea (28 februarie); Sfântul Cuvios Ioan Iacob de la Neamț (5 august). Concurenții vor reprezenta bustul unui sfânt și 3-4 scene la baza icoanei, care să ilustreze misiunea lui creștină în diaspora.

B. Pomelnic pe lemn – format diptic sau triptic; deschidere maximă de 60 cm; poate include elemente sculpturale. Concurenții vor reprezenta o scenă în partea superioară a pomelnicului (Deisis/Învierea Domnului/Maica Domnului orantă/Sfinți Arhangheli/sfinți ocrotitori). Numele celor pomeniți, vii și adormiți în Domnul, nu vor fi completate, dar vor fi prevăzute spații pentru acestea; spațiile pot fi delimitate prin chenare sau diferite elemente decorative. În situația în care se optează pentru triptic, pe ușile închise va fi reprezentată Buna Vestire.

C. Proiect pentru cruce funerară – format A3; concurenții vor realiza pe hârtie proiectul unei cruci funerare (tehnică la alegere: desen, acuarelă, tehnica mixtă), care să poată fi transpusă apoi în piatră. Concurenții sunt încurajați să recurgă, pe lângă elementele funerare simbolice, și la iconografia figurativă (Învierea Domnului, îngeri, un sfânt, redați într-o manieră grafică, stilizată). Proiectul va fi prezentat fără ramă sau *passé-partout*.

La concurs se pot înscrie pictori iconari, cu vârsta de minim 18 ani; ei pot participa la una sau la mai multe secțiuni ale concursului. Icoanele, pomelnicele pe lemn și proiectele pentru cruci funerare vor fi realizate în stilul artei de tradiție bizantină, concurenții fiind încurajați să nu realizeze simple copii, ci să sintetizeze într-un limbaj propriu diferitele epoci ale picturii bizantine pre și post iconoclaste și, în aceeași măsură, să urmărească interpretările date de școlile picturale românești.

3. Etapele concursului

▪ **Anunțarea concursului (1-12 martie 2021)**

▪ **Înscrierea candidaților (14-18 iunie 2021)**

Concurenții vor depune lucrările la Centrul pentru Patrimoniu Cultural *Sfântul Constantin Brâncoveanu* (str. Maria Rosetti, nr. 63, sector 2, București; telefon 021.210.07.12).

Candidații vor aduce, de asemenea:

- ✓ formularul de înscriere completat;
- ✓ o fotografie a concurentului (tip Carte de Identitate, pe stick);
- ✓ 5-10 fotografii care să documenteze procesul de realizare a lucrării (desene pregătitoare și alte stadii de realizare a lucrării, pe stick).

▪ **Evaluarea lucrărilor (28 iunie – 2 iulie 2021)**

Se va face de către comisia numită de Patriarh și formată din cinci specialiști în domeniul picturii bisericești. Criteriile de evaluare sunt: a. valoare artistică și a execuției tehnice; b. încadrare tematică și stilistică la conceptul concursului; c. ermeneutică liturgică. Rezultatele vor fi publicate pe site-ul www.patriarhia.ro, în Ziarul *Lumina* și pe pagina de facebook a concursului. Lucrările câștigătoare vor fi păstrate ca proprietate a Patriarhiei Române – drepturile de autor sunt cedate Patriarhiei Române – și publicate în catalogul expoziției.

▪ **Premierea câștigătorilor concursului (1 septembrie 2021 – începutul anului bisericesc și ziua de prăznuire a Sfântului Cuvios Dionisie Exiguul, orele 13.00-13.30, Palatul Patriarhiei – sala „Europa Christiana”)**

Cu ocazia vernisajului expoziției *Icoana ortodoxă – lumina credinței*, ediția a X-a, vor fi premiați nouă câștigători ai concursului. Câștigătorii concursului vor primi diplome, premii în bani și catalogul expoziției.

Secțiunea A. Icoană pe lemn:

Premiul I – 8.000 de lei;
Premiul al II-lea – 6.000 de lei;
Premiul al III-lea – 4.000 de lei.

Secțiunea B. Pomelnic pe lemn:

Premiul I – 6.000 de lei;
Premiul al II-lea – 4.000 de lei;
Premiul al III-lea – 3.000 de lei.

Secțiunea C. Proiect pentru cruce funerară:

Premiul I – 4.000 de lei;
Premiul al II-lea – 3.000 de lei;
Premiul al III-lea – 2.000 de lei.

Obținerea unui premiu în cadrul acestui concurs este recunoscută ca activitate de către *Comisia de Pictură Bisericească* a Patriarhiei Române. Concurenții care vor fi premiați trei ediții consecutive (trei ani la rând) vor fi autorizați ca iconari, de către Comisia de Pictură Bisericească, fără a mai efectua perioada de practică.

▪ **Expoziția „Icoana ortodoxă – lumina credinței” (1-10 septembrie 2021, Palatul Patriarhiei – sala „Europa Christiana”)**

Vor fi expuse și prezentate în catalogul expoziției lucrările premiate în concurs și, în funcție de valoarea și diversitatea lor, câteva dintre lucrările nepremiate. Catalogul va fi oferit și centrelor eparhiale din cuprinsul Patriarhiei Române. Expoziția va fi vernisată în ziua de 1 septembrie 2021 (începutul anului bisericesc și ziua de prăznuire a Sfântului Cuvios Dionisie Exiguul), odată cu premiarea câștigătorilor concursului; va fi deschisă publicului în perioada 1-10 septembrie 2021, între orele 14.00-16.00.

▪ **Lucrările nepremiate în concurs**

Lucrările nepremiate în concurs pot fi ridicate de autori de la Centrul pentru Patrimoniul Cultural *Sfântul Constantin Brâncoveanu*, în perioada 6-10 septembrie 2021, între orele 8.00-16.00. Autorii vor primi *diplome de participare* la ridicarea lucrărilor.

▪ **Expoziție la Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București (14 septembrie – 31 octombrie 2021)**

Lucrările prezentate la Palatul Patriarhiei – sala *Europa Christiana* vor fi expuse și la Muzeul Național al Satului *Dimitrie Gusti* din București, în perioada 14 septembrie – 31 octombrie 2021. Vernisajul expoziției va avea loc în ziua de 14 septembrie 2021, Înălțarea Sfintei Cruci.

Deoarece ediția din anul acesta a concursului este una aniversară, în catalogul expoziției vor fi incluse și lucrările câștigătoare în cadrul edițiilor precedente (premiul I, la fiecare secțiune).

III. Organizatori și parteneri

1. Echipa de organizare

Pr. prof. dr. Nicușor Beldiman, consilier patriarhal coordonator; Nicolae Hrițcu, consilier patriarhal; pr. George Jambore, inspector patriarhal; monahia dr. Atanasia Văețiși, istoric de artă; lect. dr. Ștefan Ionescu-Berechet, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă *Justinian Patriarhul* a Universității din București; Daniel Codrescu, pictor bisericesc; Ioan Popa, pictor bisericesc.

2. Parteneri

Muzeul Național al Satului *Dimitrie Gusti* din București; Eparhiile Patriarhiei Române; Centrul de Presă *Basilica*; Editura *Basilica* și Tipografia Cărților Bisericești; Palatul Patriarhiei – Centrul de Conferințe; Mănăstirea Radu Vodă din București.

FORMULAR DE ÎNSCRIERE*

SECȚIUNEA**

PICTOR BISERICESC		NUMĂR DE CONCURS***
<p>Numele și prenumele:</p> <p>Adresa:</p> <p>..... Județul:</p> <p>Telefon: E-mail:</p> <p>Profesia:</p> <p>Instituția:</p> <p>Scurtă prezentare a pictorului:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>		<p>.....</p>
<p>LUCRARE (titlu și dimensiuni)</p> <p>.....</p> <p>.....</p>		
<p>DOCUMENTE ATAȘATE FORMULARULUI DE ÎNSCRIERE</p>		<p>☐ 5-10 fotografii care să documenteze procesul de realizare a lucrării (desene pregătitoare și alte stadii de realizare a lucrării, pe stick)</p> <p>☐ o fotografie a concurentului (tip Carte de Identitate, pe stick)</p>

DECLARAȚIE

Sub sancțiunea eliminării din concurs, declar că lucrarea înscrisă în concurs îmi aparține.

DATA	SEMNĂTURA

* Pentru **înscrisoare**, vă rugăm să depuneți la Centrul pentru Patrimoniu Cultural *Sfântul Constantin Brâncoveanu* (str. Maria Rosetti, nr. 63, sector 2, București; telefon 021.210.07.12), **în perioada 14-18 iunie 2021: icoana pe lemn/pomelnicul pe lemn/proiectul pentru cruce funerară**; acest **formular de înscriere completat**; **5-10 fotografii care să documenteze procesul de realizare a lucrării** (desene pregătitoare și alte stadii de realizare a lucrării, pe stick); **o fotografie a concurentului** (tip Carte de Identitate, pe stick).

** La concurs se pot înscrie pictori iconari, cu vârsta de minim 18 ani; ei pot participa la una sau la mai multe secțiuni ale concursului. Icoanele, pomelnicele pe lemn și proiectele pentru cruce funerare vor fi realizate în stilul artei de tradiție bizantină, concurenții fiind încurajați să nu realizeze simple copii, ci să sintetizeze într-un limbaj propriu diferitele epoci ale picturii bizantine pre și post iconoclaste și, în aceeași măsură, să urmărească interpretările date de școlile picturale românești.

A. Icoană pe lemn – format la alegere; latura de maximum 80 cm; concurenții vor reprezenta sfinți români cu misiune creștină în diaspora, precum: Sfântul Cuvios Dionisie Exiguul (1 septembrie); Sfântul Cuvios Mărturisitor Visarion, Sfântul Mucenic Oprea, Sfinții Preoți Mărturisitori Ioan din Galeș și Moise Măcinic din Sibiel (21 octombrie); Sfântul Ierarh Dosoftei, mitropolitul Moldovei (13 decembrie); Sfântul Ierarh Petru Movilă, mitropolitul Kievului (22 decembrie); Sfântul Cuvios Antipa de la Calapodești (10 ianuarie); Sfinții Cuvioși Ioan Casian și Gherman, din Dobrogea (28 februarie); Sfântul Cuvios Ioan Iacob de la Neamț (5 august). Concurenții vor reprezenta bustul unui sfânt și 3-4 scene la baza icoanei, care să ilustreze misiunea lui creștină în diaspora.

B. Pomelnic pe lemn – format diptic sau triptic; deschidere maximă de 60 cm; poate include elemente sculpturale. Concurenții vor reprezenta o scenă în partea superioară a pomelnicului (Deisis/Învierea Domnului/Maica Domnului orantă/Sfinți Arhangheli/sfinți ocrotitori). Numele celor pomeniți, vii și adormiți în Domnul, nu vor fi completate, dar vor fi prevăzute spații pentru acestea; spațiile pot fi delimitate prin chenare sau diferite elemente decorative. În situația în care se optează pentru triptic, pe ușile închise va fi reprezentată Buna Vestire.

C. Proiect pentru cruce funerară – format A3; concurenții vor realiza pe hârtie proiectul unei cruce funerare (tehnică la alegere: desen, acuarelă, tehnică mixtă), care să poată fi transpusă apoi în piatră. Concurenții sunt încurajați să recurgă, pe lângă elementele funerare simbolice, și la iconografia figurativă (Învierea Domnului, îngeri, un sfânt, redați într-o manieră grafică, stilizată). Proiectul va fi prezentat fără ramă sau *passé-partout*.

*** Se completează de către Sectorul Teologic-Educațional, cu numere unice de înregistrare.